

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/28/EU

ze dne 25. října 2012

o některých povolených způsobech užití osiřelých děl

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 53 odst. 1 a články 62 a 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Veřejně přístupné knihovny, vzdělávací zařízení a muzea, jakož i archivy, instituce pečující o filmové nebo zvukové dědictví a veřejnoprávní vysílací organizace usazené v členských státech se ve velkém měřítku zabývají digitalizací svých sbírek nebo archivů, aby vytvořily evropské digitální knihovny. Přispívají k uchování a šíření evropského kulturního dědictví, což je také důležité pro vytváření evropských digitálních knihoven, jako je Europeana. Technologie pro hromadnou digitalizaci tiskovin a pro vyhledávání a indexaci zvyšují výzkumnou hodnotu sbírek knihoven. Vytvoření velkých on-line knihoven usnadňuje nástroje pro elektronické vyhledávání a objevení, jež otvírají nové zdroje poznání pro výzkumné a akademické pracovníky, kteří by se jinak museli spokojit s tradičními a analogovými metodami vyhledávání.
- (2) Potřeba podporovat volný pohyb znalostí a inovací na vnitřním trhu je významnou složkou strategie Evropa 2020, jak je stanoveno ve sdělení Komise nazvaném „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“, která jako jednu ze svých vlajkových iniciativ zahrnuje vytvoření Digitální agendy pro Evropu.
- (3) Vytvoření právního rámce, který usnadní digitalizaci a šíření děl i dalších předmětů chráněných autorským právem či právy s ním souvisejícími, jejichž nositel není určen, nebo i když je určen, není nalezen, tzv. osiřelých děl, je klíčovým opatřením Digitální agendy

pro Evropu, jak je uvedeno ve sdělení Komise nazvaném „Digitální agenda pro Evropu“. Tato směrnice je zaměřena na konkrétní problém právního vymezení statusu osiřelých děl a jeho důsledků, pokud jde o dovozené uživatele a dovozené užití děl nebo zvukových záznamů, jež jsou považovány za osiřelá díla.

- (4) Touto směrnicí nejsou dotčena zvláštní řešení, která byla v členských státech vyvinuta k zvládnutí problémů rozsáhlejší hromadné digitalizace, jako například v případě tzv. „děl na trhu nedostupných“. Takováto řešení zohledňují specifika různých typů obsahu a různých uživatelů a jsou založena na konsensu příslušných zainteresovaných subjektů. Tento přístup byl rovněž sledován v Memorandu o porozumění ohledně klíčových principů pro digitalizaci a zpřístupňování děl na trhu nedostupných, které bylo podepsáno dne 20. září 2011 zástupci evropských knihoven, autorů, vydavatelů a kolektivních správců práv a potvrzeno Komisí. Touto směrnicí není dotčeno toto memorandum o porozumění, které vyzývá členské státy a Komisi, aby zajistily, že dobrovolné dohody uzavřené mezi uživateli, nositeli práv a kolektivními správci týkající se udělování licencí k užití děl na trhu nedostupných na základě principů v něm obsažených budou požívat dostatečné právní jistoty ve vnitrostátním a přeshraničním kontextu.
- (5) Autorské právo je hospodářským základem tvůrčího odvětví, protože podporuje inovace, tvorbu, investice a produkci. Hromadná digitalizace a šíření děl je tudíž prostředkem, jak chránit evropské kulturní dědictví. Autorské právo je důležitým nástrojem k zajištění toho, aby byla práce vykonaná v tvůrčím odvětví finančně ohodnocena.
- (6) Výlučná práva nositelů práv na rozmnožování jejich děl a jiných předmětů ochrany a jejich zpřístupňování veřejnosti, harmonizovaná podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti ⁽³⁾, vyžadují předchozí souhlas nositele práv k digitalizaci a zpřístupnění díla nebo jiného předmětu ochrany veřejnosti.
- (7) V případě osiřelých děl takovými předchozí souhlas s rozmnožováním nebo zpřístupněním veřejnosti nelze získat.
- (8) Rozdílné přístupy k uznávání statusu osiřelého díla v členských státech mohou představovat překážky bránící

⁽¹⁾ Úř. věst. C 376, 22.12.2011, s. 66.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 13. září 2012 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 4. října 2012.

⁽³⁾ Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10.

fungování vnitřního trhu, užití osiřelých děl a přeshraničnímu přístupu k těmto dílům. Tyto rozdílné přístupy mohou také vést k omezením volného pohybu zboží a služeb s kulturním obsahem. Proto je vhodné zajistit vzájemné uznávání tohoto statusu, neboť se tím umožní přístup k osiřelým dílům ve všech členských státech.

- (9) Společný přístup k určování statusu osiřelého díla a povolených způsobů užití osiřelých děl je zapotřebí zejména proto, aby se zajistila právní jistota na vnitřním trhu v souvislosti s užíváním osiřelých děl veřejně přístupnými knihovnami, vzdělávacími zařízeními a muzei, jakož i archivy, institucemi pečujícími o filmové a zvukové dědictví a veřejnoprávními vysílacími organizacemi.
- (10) Kinematografická nebo audiovizuální díla a zvukové záznamy obsažené v archivech veřejnoprávních vysílacích organizací nebo jimi vytvořené zahrnují osiřelá díla. Vzhledem ke zvláštnímu postavení vysílacích organizací jako výrobců zvukových záznamů a audiovizuálních materiálů a potřebě přijmout opatření k omezení výskytu osiřelých děl do budoucna je vhodné stanovit pro použití této směrnice ve vztahu k dílům a zvukovým záznamům obsaženým v archivech příslušných vysílacích organizací rozhodné datum.
- (11) Pro účely této směrnice by se u kinematografických a audiovizuálních děl a zvukových záznamů obsažených v archivech veřejnoprávních vysílacích organizací a jimi vytvořenými mělo mít za to, že zahrnují rovněž kinematografická a audiovizuální díla a zvukové záznamy, které si tyto organizace nechaly vyrobit ke svému vlastnímu výlučnému užití nebo k užití jinou koprodukční veřejnoprávní vysílací organizací. Kinematografická a audiovizuální díla a zvukové záznamy obsažené v archivech veřejnoprávních vysílacích organizací, které tyto organizace nevytvořily nebo si je nenechaly vyrobit, ale jež tyto organizace směly užívat v rámci licenční smlouvy, by neměly spadat do působnosti této směrnice.
- (12) Z důvodu mezinárodní zdvořilosti by se tato směrnice měla vztahovat pouze na díla a zvukové záznamy, které byly poprvé vydány na území některého členského státu, nebo nebyly-li vydány, které byly poprvé odvysílány na území některého členského státu, nebo nebyly-li vydány ani odvysílány, které byly se souhlasem nositelů práv zpřístupněny veřejnosti organizacemi oprávněnými podle této směrnice. V posledně uvedeném případě by se tato směrnice měla použít pouze tehdy, lze-li rozumně předpokládat, že by se nositelé práv nepostavili proti užití dovolenému na základě této směrnice.
- (13) Dříve, než lze dílo nebo zvukový záznam považovat za osiřelé dílo, mělo by být v dobré víře provedeno důsledné vyhledávání nositelů práv k tomuto dílu nebo zvukovému záznamu, včetně nositelů práv k dílům

a dalším předmětům ochrany, které jsou vloženy či začleněny do tohoto díla nebo zvukového záznamu. Členské státy by měly mít možnost stanovit, že důsledné vyhledávání může být prováděno organizacemi uvedenými v této směrnici nebo jinými organizacemi. Tyto jiné organizace mohou za službu důsledného vyhledávání účtovat poplatky.

- (14) Je vhodné stanovit harmonizovaný přístup k tomuto důslednému vyhledávání, aby se zajistila vysoká úroveň ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících v Unii. Důsledné vyhledávání by mělo zahrnovat nahlédnutí do zdrojů, které poskytují informace o dílech a jiných předmětech ochrany, stanovených v souladu s touto směrnicí členskými státy, kde má být důsledné vyhledávání prováděno. V této situaci mohou členské státy využívat pokyny pro důsledné vyhledávání dohodnuté v rámci pracovní skupiny na vysoké úrovni o digitálních knihovnách zřízené jako součást iniciativy i2010: digitální knihovny.
- (15) Aby se zabránilo duplicitnímu vyhledávání, mělo by být důsledné vyhledávání prováděno v členském státě, kde dílo nebo zvukový záznam byly poprvé vydány, nebo nebyly-li vydány, kde byly poprvé odvysílány. Důsledné vyhledávání by v případě kinematografických nebo audiovizuálních děl, jejichž výrobce má sídlo nebo obvyklé bydliště v určitém členském státě, mělo být prováděno v tomto členském státě. V případě kinematografických nebo audiovizuálních děl, jež byla vytvořena společně několika výrobci se sídlem v různých členských státech, by mělo být důsledné vyhledávání prováděno v každém z těchto členských států. Pokud jde o díla a zvukové záznamy, které nebyly ani vydány, ani odvysílány, ale které byly zpřístupněny veřejnosti organizacemi oprávněnými podle této směrnice se souhlasem nositelů práv, důsledné vyhledávání by mělo být prováděno v členském státě, kde je usazena organizace, která dílo nebo zvukový záznam veřejnosti se souhlasem nositelů práv zpřístupnila. Důsledné vyhledávání nositelů práv k dílům a jiným předmětům ochrany, které jsou vloženy nebo začleněny do díla nebo zvukového záznamu, by mělo být prováděno v členském státě, kde je prováděno důsledné vyhledávání díla nebo zvukového záznamu, jež obsahují vložená nebo začleněná díla nebo jiné předměty ochrany. Je třeba také konzultovat zdroje informací dostupné v dalších zemích v případě, že existují důkazy naznačující, že by v těchto dalších zemích mohly být nalezeny relevantní informace o nositelích práv. Z provedeného důsledného vyhledávání mohou být získány informace různé povahy, jako například záznam o vyhledávání a výsledek vyhledávání. Záznam o vyhledávání by měl být zdokumentován, aby příslušná organizace byla schopna řádně doložit, že vyhledávání bylo důsledné.
- (16) Členské státy by měly zajistit, aby příslušné organizace uchovávaly záznamy o důsledných vyhledáváních a aby se výsledky těchto vyhledávání, jež budou zahrnovat zejména zjištění, že určité dílo nebo zvukový záznam

mají být považovány za osiřelé dílo ve smyslu této směrnice, jakož i informace o změně statusu a užití osiřelého díla těmito organizacemi, shromažďovaly a zpřístupnily široké veřejnosti, zejména tím, že příslušné informace budou zaznamenávány v on-line databázi. Zejména s ohledem na celoevropský rozměr a s cílem zabránit duplicitnímu vyhledávání je vhodné vytvořit jedinou on-line databázi Unie, jež bude obsahovat tyto informace, a transparentním způsobem ji zpřístupnit široké veřejnosti. To umožní, aby jak organizace provádějící důsledné vyhledávání, tak nositelé práv měli k těmto informacím snadný přístup. Databáze by také mohla hrát významnou úlohu při předcházení a zamezování možnému porušování autorských práv, zejména v případě změn statusu osiřelého díla u děl a zvukových záznamů. Podle nařízení (EU) č. 386/2012⁽¹⁾, jsou Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (dále jen „úřad“) svěřeny určité úkoly a činnosti financované s využitím vlastních rozpočtových prostředků, jejichž cílem je usnadnit a podpořit činnosti vnitrostátních orgánů, soukromého sektoru a orgánů Unie v boji proti porušování práv duševního vlastnictví, včetně předcházení takovému porušování.

Mezi tyto úkoly patří podle čl. 2 odst. 1 písm. g) uvedeného nařízení zejména poskytování mechanismů, jež pomáhají zlepšovat on-line výměnu relevantních informací mezi příslušnými orgány členských států, a podpora spolupráce mezi těmito orgány. Je proto vhodné od úřadu očekávat, že vytvoří a bude spravovat evropskou databázi obsahující informace týkající se osiřelých děl podle této směrnice.

(17) Jednotlivá díla a zvukové záznamy mohou mít několik nositelů práv a samy o sobě mohou zahrnovat jiná díla či předměty ochrany. Touto směrnicí by neměla být dotčena práva určených a nalezených nositelů práv. Pokud byl určen a nalezen alespoň jeden nositel práv, nemělo by být dílo nebo zvukový záznam považováno za osiřelé dílo. Organizacím oprávněným podle této směrnice by mělo být dovoleno užít dílo nebo zvukový záznam, u něhož jeden nebo více nositelů práv nebyli určeni nebo nalezeni, pouze pokud jim bylo uděleno svolení k rozmnožování a zpřístupnění veřejnosti podle článků 2 a 3 směrnice 2001/29/ES nositeli práv, kteří byli určeni a nalezeni, včetně nositelů práv k dílům a jiným předmětům ochrany, které jsou vloženy nebo začleněny do díla nebo zvukového záznamu. Nositelé práv, kteří byli určeni a nalezeni, mohou udělit toto svolení pouze ve vztahu k právům, jichž jsou sami nositeli, a to v případě, že se jedná o jejich vlastní práva nebo práva, která jim byla převedena, a neměli by mít možnost podle této směrnice udělit svolení k jakémukoli

užití jménem nositelů práv, kteří nebyli určeni a nalezeni. Totéž platí i tehdy, přihlásí-li se původně neurčení nebo nenalezení nositelé práv a nárokují svá práva k dílu nebo zvukovému záznamu – v takovém případě mohou oprávněné organizace nadále pokračovat v oprávněném užívání díla nebo zvukového záznamu jen tehdy, pokud k tomu tito nositelé práv udělí podle směrnice 2001/29/ES souhlas ve vztahu k právům, jichž jsou sami nositeli.

(18) Nositelé práv by měli být oprávněni ukončit status osiřelého díla v případě, že se přihlásí k nároku na svá práva k dílu nebo jinému předmětu ochrany. Nositelé práv, kteří ukončí status osiřelého díla u díla nebo jiného předmětu ochrany, by měli obdržet spravedlivou odměnu za užití jejich děl nebo jiných předmětů ochrany podle této směrnice, kterou stanoví členský stát, v němž se nachází organizace, jež osiřelé dílo užívá. Členské státy by měly mít možnost samy určit podmínky, za nichž může být tato odměna vyplacena, včetně její splatnosti. Pro účely určení možné výše přiměřené odměny by měl být brán náležitý zřetel mimo jiné na cíle členských států, pokud jde o podporu kultury, nekomerční povahu užití ze strany příslušných organizací ve snaze dosáhnout cílů spojených s jejich posláním ve veřejném zájmu, jako je podpora vzdělávání a šíření kultury, i na možnou újmu pro nositele práv.

(19) Pokud dílo nebo zvukový záznam byly v důsledku nedbalého vyhledávání mylně považovány za osiřelé dílo, zůstávají v právních předpisech členských států v souladu s příslušným vnitrostátním a unijním právem k dispozici nápravná opatření pro případ porušení autorských práv.

(20) S cílem podpořit vzdělávání a šíření kultury by členské státy měly stanovit i jiné výjimky nebo omezení než ty, jež jsou stanoveny v článku 5 směrnice 2001/29/ES. Tyto výjimky a omezení by měly určitým organizacím, zejména těm, jež jsou uvedeny v čl. 5 odst. 2 písm. c) směrnice 2001/29/ES a institucím pečujícím o filmové nebo zvukové dědictví, které působí na neziskovém základě, a rovněž veřejnoprávním vysílacím organizacím povolit rozmnožování a zpřístupňování osiřelých děl veřejnosti ve smyslu uvedené směrnice, za předpokladu, že takové užití naplňuje jejich poslání ve veřejném zájmu, jímž je zejména uchování, restaurování a zpřístupňování jejich sbírek za kulturními a vzdělávacími účely, včetně jejich digitálního shromažďování. Mezi instituce pečující o filmové nebo zvukové dědictví by pro účely této směrnice měly být zahrnuty organizace určené členskými státy ke shromažďování, katalogizaci, uchovávání a restaurování filmů a jiných audiovizuálních děl nebo zvukových záznamů, které tvoří součást jejich kulturního dědictví. Mezi veřejnoprávní vysílací organizace by pro účely této směrnice měly být zahrnuty vysílací organizace s veřejnoprávní funkcí, kterou svěřuje, definuje a upravuje členský stát. Výjimkami nebo omezeními stanovenými

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 386/2012 ze dne 19. dubna 2012, kterým se Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a průmyslové vzory) svěřují úkoly související s prosazováním práv duševního vlastnictví, včetně sdružování zástupců veřejného a soukromého sektoru v podobě Evropského střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. L 129, 16.5.2012, s. 1).

touto směrnicí s cílem povolit užití osiřelých děl nejsou dotčeny výjimky nebo omezení stanovené článkem 5 směrnice 2001/29/ES. Mohou se vztahovat pouze na určité zvláštní případy, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla nebo jiného předmětu ochrany a nejsou nepřiměřeně na újmu oprávněným zájmům nositelů práv.

- (21) V zájmu podpory digitalizace by mělo být oprávněným organizacím podle této směrnice umožněno vytvářet příjmy v souvislosti s užíváním osiřelých děl podle této směrnice k dosažení cílů spojených s jejich posláním ve veřejném zájmu, a to i v rámci dohod o spolupráci veřejného a soukromého sektoru.
- (22) V podpoře digitalizace evropského kulturního dědictví mohou hrát úlohu smluvní ujednání, čímž se rozumí, že veřejně přístupné knihovny, vzdělávací zařízení a muzea, jakož i archivy, instituce pečující o filmové nebo zvukové dědictví a veřejnoprávní vysílací organizace by měly mít možnost pro účely způsobů užití povolených podle této směrnice uzavírat dohody s obchodními partnery o digitalizaci a zpřístupňování osiřelých děl veřejnosti. Tato ujednání mohou zahrnovat i finanční příspěvky takových partnerů. Uvedené dohody by organizacím oprávněným podle této směrnice neměly ukládat žádná omezení, pokud jde o jejich užití osiřelých děl, a neměly by obchodním partnerům udělovat žádná práva k užití nebo kontrole užití osiřelých děl.
- (23) S cílem podpořit přístup občanů Unie k evropskému kulturnímu dědictví je také zapotřebí zajistit, aby osiřelá díla, která byla digitalizována a zpřístupněna veřejnosti v jednom členském státě, mohla být veřejnosti zpřístupněna i v ostatních členských státech. Veřejně přístupné knihovny, vzdělávací zařízení a muzea, jakož i archivy, instituce pečující o filmové nebo zvukové dědictví a veřejnoprávní vysílací organizace, které využívají osiřelé dílo ke splnění svého poslání ve veřejném zájmu, by měly mít možnost zpřístupnit osiřelé dílo veřejnosti v ostatních členských státech.
- (24) Touto směrnicí nejsou dotčena pravidla v členských státech upravující správu práv, jako jsou například rozšířené kolektivní licence, právní domněnky zastoupení či převodu, kolektivní správa nebo podobná pravidla či jejich kombinace, včetně pravidel týkajících se hromadné digitalizace.
- (25) Jelikož cíle této směrnice, totiž zajištění právní jistoty v souvislosti s užíváním osiřelých děl, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a může jej být proto z důvodu potřebné jednotnosti pravidel, jež upravují užívání osiřelých děl, lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice se týká některých způsobů užití osiřelých děl veřejně přístupnými knihovnami, vzdělávacími zařízeními a muzei, jakož i archivy, institucemi pečujícími o filmové nebo zvukové dědictví a veřejnoprávními vysílacími organizacemi, které jsou usazeny v členských státech, k dosažení cílů spojených s jejich posláním ve veřejném zájmu.

2. Tato směrnice se vztahuje na:

- a) díla vydaná v podobě knih, odborných časopisů, novin, časopisů nebo jiných písemností obsažených ve sbírkách veřejně přístupných knihoven, vzdělávacích zařízení či muzeí, jakož i ve sbírkách archivů nebo institucí pečujících o filmové nebo zvukové dědictví;
- b) kinematografická nebo audiovizuální díla či zvukové záznamy obsažené ve sbírkách veřejně přístupných knihoven, vzdělávacích zařízení či muzeí, jakož i ve sbírkách archivů nebo institucí pečujících o filmové nebo zvukové dědictví; a
- c) kinematografická nebo audiovizuální díla a zvukové záznamy vyrobené veřejnoprávními vysílacími organizacemi do 31. prosince 2002 včetně a obsažené v jejich archivech,

kteří jsou chráněny autorským právem nebo právy s ním souvisejícími a které byly poprvé vydány, nebo nebyly-li vydány, poprvé odvysílány v členském státě.

3. Tato směrnice se rovněž vztahuje na díla a zvukové záznamy uvedené v odstavci 2, které nebyly nikdy vydány ani vysílány, ale které byly organizacemi uvedenými v odstavci 1 na základě souhlasu nositelů práv zpřístupněny veřejnosti, pokud lze rozumně předpokládat, že by se nositelé práv nepostavili proti způsobům užití uvedeným v článku 6. Členské státy mohou použití tohoto odstavce omezit na díla a zvukové záznamy, které byly u těchto organizací uloženy před 29. října 2014.

4. Tato směrnice se rovněž vztahuje na díla a jiné předměty ochrany vložené či začleněné do díla či zvukového záznamu uvedených v odstavcích 2 a 3 nebo tvořící jejich nedílnou součást.

5. Tato směrnice nezasahuje do žádných pravidel upravujících správu práv na vnitrostátní úrovni.

Článek 2

Osířelá díla

1. Dílo nebo zvukový záznam jsou považovány za osířelé dílo, není-li určen žádný nositel práv k tomuto dílu či zvukovému záznamu, nebo i když jsou jeden či více nositelů práv určeni, žádný není nalezen navzdory důslednému vyhledávání nositelů práv provedenému a zaznamenanému v souladu s článkem 3.

2. Má-li dílo nebo zvukový záznam více než jednoho nositele práv a ne všichni tito nositelé práv byli určeni, nebo i když byli určeni, nebyli nalezeni navzdory důslednému vyhledávání provedenému a zaznamenanému v souladu s článkem 3, lze dílo nebo zvukový záznam použít v souladu s touto směrnicí, pokud nositelé práv, kteří byli určeni a nalezeni, udělili ve vztahu k právům, jejichž jsou nositeli, svolení organizacím uvedeným v čl. 1 odst. 1 k rozmnožování a zpřístupnění veřejnosti podle článků 2 a 3 směrnice 2001/29/ES.

3. Odstavcem 2 nejsou dotčena práva k dílu nebo zvukovému záznamu nositelů práv, kteří byli určeni a nalezeni.

4. Pokud jde o díla uvedená v odstavci 2, použije se článek 5 obdobně také na nositele práv, kteří nebyli určeni a nalezeni.

5. Touto směrnicí nejsou dotčena vnitrostátní ustanovení o anonymních či pseudonymních dílech.

Článek 3

Důsledné vyhledávání

1. Za účelem zjištění toho, zda dílo nebo zvukový záznam je osířelým dílem, zajistí organizace uvedené v čl. 1 odst. 1 v souvislosti s každým dílem nebo jiným předmětem ochrany důsledné vyhledávání v dobré víře nahlédnutím do zdrojů vhodných pro kategorii dotyčného díla a jiného předmětu ochrany. Důsledné vyhledávání se provede dříve, než jsou dílo nebo zvukový záznam užity.

2. Zdroje vhodné pro každou kategorii dotyčných děl nebo zvukových záznamů určí každý členský stát po konzultaci s nositeli práv a uživateli, přičemž musí zahrnovat přinejmenším relevantní zdroje uvedené v příloze.

3. Důsledné vyhledávání se provádí na území členského státu prvního vydání, nebo nedošlo-li k vydání, prvního odvysílání, výjma kinematografických nebo audiovizuálních děl, jejichž výrobce má sídlo nebo obvyklé bydliště v členském státě, kdy se důsledné vyhledávání provádí v členském státě jeho sídla nebo obvyklého bydliště.

V případě uvedeném v čl. 1 odst. 3 se důsledné vyhledávání provádí v členském státě, v němž je usazena organizace, která se souhlasem nositele práv dílo nebo zvukový záznam zpřístupnila veřejnosti.

4. V případě, že existují důkazy naznačující, že významné informace o nositelích práv by mohly být nalezeny v jiných zemích, využijí se rovněž zdroje informací dostupné v těchto jiných zemích.

5. Členské státy zajistí, aby organizace uvedené v čl. 1 odst. 1 uchovávaly záznamy o svém důsledném vyhledávání a aby poskytovaly příslušným vnitrostátním orgánům tyto informace:

- a) výsledky důsledného vyhledávání, které tyto organizace provedly a na jehož základě dospěly k závěru, že určité dílo nebo zvukový záznam jsou považovány za osířelé dílo;
- b) užití osířelých děl těmito organizacemi podle této směrnice;
- c) jakékoli změny statusu osířelého díla podle článku 5 u díla či zvukového záznamu, které tyto organizace užívají;
- d) příslušné kontaktní informace dotyčné organizace.

6. Členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem zajistit, aby informace uvedené v odstavci 5 byly zaznamenávány v jediné veřejně přístupné on-line databázi, kterou zřídí a spravuje Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (dále jen „úřad“) v souladu s nařízením (EU) č. 386/2012. Za tímto účelem předávají úřadu příslušné informace ihned poté, co je obdrží od organizací uvedených v čl. 1 odst. 1.

Článek 4

Vzájemné uznávání statusu osířelého díla

Dílo nebo zvukový záznam, které jsou považovány za osířelé dílo podle článku 2 v jednom členském státě, jsou považovány za osířelé dílo ve všech členských státech. Uvedené dílo nebo zvukový záznam mohou být užity a mohou být dostupné podle této směrnice ve všech členských státech. Totéž platí také pro díla a zvukové záznamy uvedené v čl. 2 odst. 2, pokud jde o práva nositelů práv, kteří nebyli určeni nebo nalezeni.

Článek 5

Konec statusu osířelého díla

Členské státy zajistí, aby nositel práv k dílu nebo zvukovému záznamu považovanému za osířelé dílo měl kdykoliv možnost ukončit status osířelého díla, pokud jde o jeho práva.

Článek 6

Povolené způsoby užití osířelých děl

1. Členské státy stanoví výjimku nebo omezení práva na rozmnožování a práva na zpřístupnění veřejnosti podle článků 2 a 3 směrnice 2001/29/ES, aby zajistily, že organizace uvedené v čl. 1 odst. 1 mohou užívat osířelá díla obsažená v jejich sbírkách těmito způsoby:

a) zpřístupněním osiřelého díla veřejnosti ve smyslu článku 3 směrnice 2001/29/ES;

b) rozmnožováním ve smyslu článku 2 směrnice 2001/29/ES pro účely digitalizace, zpřístupnění, indexace, katalogizace, uchovávání nebo restaurování.

2. Organizace uvedené v čl. 1 odst. 1 užívají osiřelá díla v souladu s odstavcem 1 tohoto článku pouze k dosažení cílů souvisejících s jejich posláním ve veřejném zájmu, zejména k uchovávání, restaurování a zpřístupňování děl a zvukových záznamů obsažených v jejich sbírkách pro kulturní a vzdělávací účely. Tyto organizace mohou při takovém užití vytvářet příjmy výlučně za účelem pokrytí nákladů, které jim vzniknou v souvislosti s digitalizací osiřelých děl a jejich zpřístupněním veřejnosti.

3. Členské státy zajistí, aby organizace uvedené v čl. 1 odst. 1 uváděly jména určených autorů a jiných nositelů práv při každém užití osiřelého díla.

4. Touto směrnicí není dotčena smluvní volnost uvedených organizací při plnění jejich poslání ve veřejném zájmu, zejména v souvislosti s uzavíráním dohod o spolupráci veřejného a soukromého sektoru.

5. Členské státy stanoví, že nositelům práv, kteří ukončí status osiřelého díla u svého díla nebo jiného předmětu ochrany, obdrží ze strany organizací uvedených v čl. 1 odst. 1 spravedlivou odměnu za užití tohoto díla nebo jiného předmětu ochrany podle odstavce 1 tohoto článku. Členské státy mohou stanovit podmínky, za nichž lze tuto odměnu vyplatit. Výši odměny určí v mezích stanovených právem Unie právní předpisy členského státu, v němž je usazena organizace, která dotyčné osiřelé dílo užívá.

Článek 7

Pokračující používání jiných právních ustanovení

Touto směrnicí nejsou dotčena ustanovení týkající se zejména patentových práv, ochranných známek, práv týkajících se průmyslových vzorů, užitných vzorů, topografií polovodičových výrobků, typů písma, podmíněného přístupu, přístupu ke kabelovým nebo vysílacím službám, ochrany národních kulturních památek, povinných výtisků, právních předpisů o praktických omezujících hospodářskou soutěž a nekalé soutěži, obchodního tajemství, bezpečnosti, utajení, ochrany údajů a soukromí, přístupu k veřejným dokumentům, smluvního práva a pravidel týkajících se svobody tisku a svobody projevu ve sdělovacích prostředcích.

Článek 8

Časová působnost

1. Tato směrnice se použije na všechna díla a zvukové záznamy uvedené v článku 1, které jsou chráněny právními

předpisy členských států v oblasti autorského práva ke dni 29. října 2014.

2. Touto směrnicí nejsou dotčeny akty uzavřené a práva nabytá před 29. října 2014.

Článek 9

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 29. října 2014. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 10

Ustanovení o přezkumu

Komise bude neustále sledovat vývoj informačních zdrojů k právům a do 29. října 2015, a poté každý rok, předloží zprávu týkající se případného zahrnutí do působnosti této směrnice vydavatelů a děl nebo jiných předmětů ochrany, které do její působnosti v současné době nespádají, zejména jednotlivých fotografií a dalších obrazových materiálů.

Do 29. října 2015 předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o uplatňování této směrnice ve světle rozvoje digitálních knihoven.

Pokud to bude nezbytné, zejména k zajištění fungování vnitřního trhu, předloží Komise návrhy na změnu této směrnice.

Pokud má členský stát oprávněné důvody se domnívat, že provádění této směrnice omezuje některá vnitrostátní pravidla upravující správu práv uvedená v čl. 1 odst. 5, může na tuto skutečnost upozornit Komisi, přičemž předloží veškeré relevantní důkazy. Komise k těmto důkazům přihledne při vypracování zprávy uvedené v druhém pododstavci tohoto článku a při zvažování toho, zda je nezbytné předložit návrhy na změnu této směrnice.

Článek 11

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 12

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

Ve Štrasburku dne 25. října 2012.

Za Evropský parlament

předseda

M. SCHULZ

Za Radu

předseda

A. D. MAVROYIANNIS

PŘÍLOHA

Zdroje uvedené v čl. 3 odst. 2 zahrnují:

- 1) U vydaných knih:
 - a) povinné výtisky, katalogy knihoven a úřední záznamy autorit vedené knihovnami a jinými institucemi;
 - b) sdružení vydavatelů a autorů v příslušné zemi;
 - c) stávající databáze a rejstříky, WATCH (Writers, Artists and Their Copyright holders), ISBN (International Standard Book Number) a databáze vydaných knih;
 - d) databáze příslušných kolektivních správců, zejména organizací spravujících práva na rozmnožování;
 - e) zdroje, které propojují databáze a rejstříky, včetně VIAF (Virtual International Authority Files) a ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works).
 - 2) U novin, časopisů, odborných časopisů a periodik:
 - a) ISSN (International Standard Serial Number) u periodických publikací;
 - b) rejstříky a katalogy fondů a sbírek knihoven;
 - c) povinné výtisky;
 - d) sdružení vydavatelů a sdružení autorů a novinářů v příslušné zemi;
 - e) databáze příslušných kolektivních správců včetně organizací spravujících práva na rozmnožování.
 - 3) U vizuálních děl, včetně výtvarného umění, fotografií, ilustrací, designu, architektury, architektonických skic a dalších takových děl, která jsou obsažena v knihách, odborných časopisech, novinách a časopisech nebo jiných dílech:
 - a) zdroje uvedené v bodech 1 a 2;
 - b) databáze příslušných kolektivních správců, zejména pro vizuální umění, včetně organizací spravujících práva na rozmnožování;
 - c) popřípadě databáze fotobank.
 - 4) U audiovizuálních děl a zvukových záznamů:
 - a) povinné archivační kopie;
 - b) asociace výrobců v příslušné zemi;
 - c) databáze institucí pečujících o filmové nebo zvukové dědictví a národních knihoven;
 - d) databáze s příslušnými normami a identifikátory, jako je ISAN (International Standard Audiovisual Number) pro audiovizuální materiály, ISWC (International Standard Music Work Code) pro hudební díla a ISRC (International Standard Recording Code) pro zvukové záznamy;
 - e) databáze příslušných kolektivních správců, zejména zastupujících autory, výkonné umělce, výrobce zvukových záznamů a výrobce audiovizuálních děl;
 - f) titulky a další informace uvedené na přebalu díla;
 - g) databáze ostatních významných sdružení zastupujících konkrétní kategorii nositelů práv.
-